

Geçici Md 30

Büyük (*) yatırımlarda iade:

Geçici Madde 30

31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen() yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergiziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarihini veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılıbaşında başlar.**

(6745 sayılı Kanununun 36 ncı maddesiyle eklenen fıkra, Yürürlük; 07.09.2016)Bu madde kapsamında yer alan asgari sabit yatırım tutarını sektörler itibarıyla veya topluca 50 milyon Türk lirasına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

(*) (6745 sayılı Kanununun 36 ncı maddesiyle kaldırılan ibare, Yürürlük; 07.09.2016) ve stratejik

(**) (6745 sayılı Kanununun 36 ncı maddesiyle kaldırılan ibare, Yürürlük; 07.09.2016) stratejik

MADDEYE İLİŞKİN YORUM VE AÇIKLAMALAR :

Yatırım yapan KDV mükelleflerinin en önemli sorunu, yatırım harcamaları nedeniyle yükledikleri KDV'leri indirmekle beraber indirimle giderilememe durumunda KDV'yi finanse etmek zorunda kalmalarıdır.

Yatırımcıları finansal yüke maruz bırakan ve yatırım hacminin daralmasına yol açan bu durumun giderilmesinde KDV Kanunu'nun 13/d maddesi önemli rol oynamaktadır. Ancak bahsi geçen maddenin kapsamı teşvik belgesine bağlanmış olan yatırım projelerinde, KDV'siz temin edilmesi uygun görülen makine ve teçhizatla sınırlıdır.

Teşvik belgesine bağlı da olsa bir yatırım için gerekli olan inşaat harcamalarını KDV yükünden korumak için ilave bir istisna hükmüne ihtiyaç duyulmuştur.

Yukarıdaki geçici 30 uncu madde bu ihtiyacı karşılamak amacıyla konulmuştur.

Yukarıdaki maddeye ilişkin gerekçe metni şöyledir :

"Madde 23- Madde ile, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen stratejik yatırımlar kapsamında, inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisinin, izleyen yıl içerisinde bu kapsamda işlemleri bulunan mükelleflere iade edilmesi öngörülmektedir. Bu büyüklükteki yatırımlar için bina-inşaat giderleri önemli bir harcama kalemi oluşturmakta; yatırımın başlangıç aşamasında ortaya çıkan bu yüksek maliyet, yatırımcılar için caydırıcı olabilmektedir. Düzenlemeyle, yüksek tutarlı stratejik yatırımlar için, yatırım aşamasında Devlet katkısı sağlamak suretiyle bu tür yatırımların teşvik edilmesi ve kısa surede ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

Getirilen teşvik ile aynı zamanda inşaat sektörü ve bu sektöre girdi tedarik eden birçok alt sektörde canlanma sağlanarak yatırımların ve istihdamın artırılmasına katkıda bulunulması amaçlanmaktadır. Yatırımın ilgili mevzuat hükümlerine göre tamamlanamaması halinde, iade edilen vergiler vergi ziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilecektir."

Yatırım harcamalarının KDV'si tüm yatırımcıların ortak sorunudur.

KDV Kanunu 13/d maddesi ve yukarıdaki Geçici 30 uncu madde bu sorunu kısmi olarak yani teşvik belgesine bağlı yatırımlarda makine teçhizat ile sınırlı şekilde ve inşaat harcamaları yönünden yatırım teşvik belgesi yani

Geçici Md 30

sıra 500 milyon liralık yatırım hacmi ve stratejik yatırım olma şartları aranmak suretiyle kısmen çözülmüştür. (6745 sayılı kanun ile stratejik olma şartı kaldırılmış ve Bakanlar Kurulu'na 500 milyon liralık haddi 50 milyon liraya kadar indirme konusunda yetki verilmiştir.)

Bu kapsamlara giremeyen yatırımcıların KDV yükünün ortadan kaldırılmasını sağlayacak yasal düzenlemelere de ihtiyaç bulunmaktadır.

Bu maddeye ilişkin İdari açıklamalar KDV Genel Uygulama Tebliğinin II/E-4 no.lu bölümünde yer almakta olup, bu bölüm, 6745 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler nedeniyle ve 7 no.lu KDV Tebliğinin 2 ve 3 üncü maddeleriyle revize edilmiştir.

Söz konusu Tebliğ bölümünün revize edilmiş hali şöyledir:

“4. Büyük Yatırımlara İlişkin İstisna

3065 sayılı Kanununun 6745 sayılı Kanunla değişik geçici 30 uncu maddesinde, “31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon Türk Lirası tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen katma değer vergisi, izleyen yıl talep edilmesi halinde belge sahibi mükellefe iade olunur. Teşvik belgesine konu yatırımın tamamlanmaması halinde, iade edilen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir. Bu vergiler ve cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun meydana geldiği tarihi takip eden takvim yılıbaşında başlar.

Bu madde kapsamında yer alan asgari sabit yatırım tutarını sektörler itibarıyla veya topluca 50 milyon Türk lirasına kadar indirmeye veya iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.” hükmü yer almaktadır. Bu istisna uygulamasına ilişkin usul ve esaslar aşağıda belirlenmiştir.

4.1. Kapsam

Söz konusu düzenleme ile 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, yatırım teşvik belgeleri kapsamında asgari 500 milyon TL tutarında sabit yatırım öngörülen yatırımlara ilişkin inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV'nin, bu kapsamda işlemleri bulunan mükelleflere izleyen yıl içerisinde talep etmeleri halinde iade edilmesi öngörülmektedir.

Madde hükmü ile Bakanlar Kuruluna, uygulamadan yararlanacak asgari sabit yatırım tutarını sektörler itibarıyla veya topluca 50 milyon Türk lirasına kadar indirme veya iki katına kadar artırma yetkisi verilmiştir.

4.2. İstisnanın Uygulaması

İstisna, münhasıran söz konusu yatırımlar kapsamındaki inşaat taahhüt işi, nakliye, hafriyat ve benzeri inşaat işlerine ilişkindir. Yatırımı yapanların söz konusu inşaat işlerinde kullanılan mal alımları da bu kapsamda değerlendirilir. Dolayısıyla söz konusu istisna inşaat işlerine ilişkin olmak koşuluyla hem hizmet hem de mal alımlarını kapsamaktadır. Bu istisna, verginin önce uygulanıp sonra iade edilmesi şeklinde düzenlenmiş olup, istisna kapsamında değerlendirilen mal ve hizmet alımlarında genel hükümler çerçevesinde KDV uygulanır. Dolayısıyla yatırımı yapana teslim veya hizmet yapanların KDV istisnası uygulamaları mümkün değildir.

Yatırımı yapan belge sahibi mükellefler tarafından inşaat işlerine ilişkin bu şekilde yüklenilen vergiler, ilgili dönemde indirim konusu yapılır. Söz konusu mükelleflerin bu şekilde yüklenip indirim hesaplarına dahil ettikleri vergilerin öncelikle indirim yoluyla telafi edilmesi gerekmektedir. İlgili takvim yılı sonuna kadar indirim yoluyla telafi edilemeyen KDV ise izleyen yıl talep edilmesi kaydıyla iade konusu yapılır.

4.3. İstisnanın Beyanı

İade talep tutarı, en erken izleyen yılın Ocak dönemine en geç izleyen yılın Kasım dönemine ait KDV beyannamesine dahil edilerek talep edilebilir. İadesi talep edilecek tutar, talebin yapılacağı döneme ait KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığının “Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” tablosunun 440 kod numaralı “Yatırım Teşvik Belgesinde Asgari Belirlenen Tutarla Sabit Yatırım Öngörülen Yatırımlar” satırında beyan edilir.

Geçici Md 30

Yatırımın ilgili mevzuat hükümlerine göre tamamlanamaması halinde, iade edilen vergiler vergi ziyai cezası uygulanarak iade tarihinden itibaren gecikme faizi ile birlikte tahsil edilir.

4.4. İade

Bu bölümde yer alan işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır:

- Standart iade talep dilekçesi
- İade talep edilen döneme ilişkin indirilecek KDV listesi
- İade hakkı doğuran işleme ait yüklenilen KDV listesi
- İadesi talep edilen KDV hesaplama tablosu
- Yatırım teşvik belgesi ve eki listenin onaylı örneği
- “Yatırımın asgari sabit yatırım tutarını sağladığını tevsik eden belgenin onaylı örneği” (Yatırım tamamlanıncaya kadar, değişiklik olmaması kaydıyla, bir defa verilir.)
- İade uygulaması kapsamındaki harcamalara ait fatura ve benzeri belgelerin listesi

4.4.1. Mahsuben İade

Mükelleflerin bu işlemde kaynaklanan mahsuben iade talepleri yukarıdaki belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.

4.4.2. Nakden İade

Mükelleflerin bu işlemde kaynaklanan ve 5.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir. İade talebinin 5.000 TL'yi aşması halinde aşan kısmın iadesi, vergi inceleme raporu veya YMM raporuna göre yerine getirilir. Teminat verilmesi halinde mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, vergi inceleme raporu veya YMM raporu sonucuna göre çözülür.”

İade talebi 429 no.lu VUK Genel Tebliği'nin (2B) no.lu ekinde yer alan internet ortamında gönderilecek form dilekçe ile yapılacaktır. Bu iade talebi için dilekçenin 4 no.lu tablonun 20. satırı kullanılacaktır.

GEÇİCİ 37. MADDE

Daha sonra çıkarılan 6770 sayılı Kanun'un 10'uncu maddesi ile KDV Kanunu'na geçici 35 inci madde eklenerek, sadece 2017 yılında yüklenilmiş olan inşaat KDV lerinin İMALAT SANAYİİNE YÖNELİK yatırım teşvik belgesi kapsamında olması şartıyla ve 500 milyon liralık sınır aranmaksızın iadesi imkanı getirilmiştir.

Bizim anlayışımıza göre, kalıcı ve hiçbir şart aramaksızın yatırımlarla ilgili indirilemeyen KDV lerin iadesini öngören, hatta birçok ülkede olduğu gibi devrolan KDV sorununu tümüyle ortadan kaldıran bir düzenlemeye ihtiyaç vardır.